

Werkblad Een bek vol tanden (1) is van:

Lees onderstaande tekst goed door. Maak daarna de opdracht.

Sommige dieren hebben letterlijk een bek vol tanden, andere moeten het zonder tanden doen. Aan de vorm van tanden is te zien of het dier een vlees- of een planteneter is. Ook een combinatie tussen beide, de alleseter, is te herkennen aan zijn gebit. Een krokodil heeft 66 tot 84 tanden. Een olifant heeft over zijn leven zeven generaties tanden. De tanden van reptielen en haaien worden constant vervangen. Van veel knaagdieren groeien de tanden het hele leven door, terwijl ze net zo hard weer afslijten. Schildpadden hebben helemaal geen tanden. De narwal heeft één zeer grote, eenhoornachtige tand, waarin miljoenen zenuwen lopen.

Bijten, scheuren, kauwen

Dieren kunnen met hun tanden bijten, scheuren en kauwen. Denk aan een leeuw die zijn prooi vangt. Eerst bijt hij de prooi dood. Hij scheurt het vlees met zijn tanden af en kauwt daarna met zijn kiezen. Een leeuw met een goed gebit heeft dertig tanden. Bovenin zijn bek heeft hij zes snijtanden, twee hoektanden en twee blijvende kiezen en zes kiezen die wisselen. Onderin heeft hij zes snijtanden, twee hoektanden, vier kiezen die wisselen en twee die blijven. Sommige tanden gebruikt hij om stukken vlees van een karkas af te scheuren. Andere gebruikt hij om de stukken te vermalen. Een schildpad moet het zonder tanden doen, net zoals de meeste vissen en vogels. Schildpadden hebben geen tanden maar scherpe, verhoornde delen op de rand van de bek om brokken van het voedsel af te snijden.

Krokodillen: een grote bek!

Een krokodil heeft letterlijk een grote bek. En die zit vol met tanden. Laat de kinderen maar eens een krokodil bekijken die met zijn bek open ligt. Als de vierde tand in de onderkaak uitsteekt, is het een krokodil. Als de tanden diep ingegraven zitten is het een alligator. De krokodil eet vlees. Hij grijpt een drinkend prooidier met zijn tanden. Daarna sleurt hij zijn prooi het water in, zodat die verdrinkt. De tanden van een krokodil zijn heel scherp. Hij kan er goed een prooidier mee grijpen en verscheuren. Soms breken tijdens een aanval tanden af. Geen probleem voor de krokodil; ze worden vervangen door nieuwe tanden. De nieuwe tand groeit binnenin de oude. Zodra de oude tand verloren gaat, is er al een nieuwe aanwezig. Een krokodil krijgt in zijn leven veertig tot vijftig keer nieuwe tanden. Een krokodilachtige kan gedurende zijn leven zo'n 6.000 tanden vormen! Verloren tanden worden wel verzameld om sieraden en halskettingen te maken.

Werkblad Een bek vol tanden (2) is van:

Moeten dieren ook hun tanden poetsen en gaan ze naar de tandarts?

Koeien bijvoorbeeld hoeven hun tanden niet te poetsen. Ze eten ruwvoer, zoals gras. Dat ruwe voer schraapt langs hun tanden en kiezen, waarmee ze als het ware poetsen. Bij huisdieren ligt het anders. Honden en katten bijvoorbeeld krijgen tegenwoordig zachter voedsel (brokjes). Ze jagen niet meer voor hun voedsel. Je ziet dan ook steeds vaker dat bij honden en katten de tanden worden gepoetst. Sommige mensen nemen hun huisdieren mee naar de dierentandarts. Een krokodil doet het weer anders. Hij heeft een hulpje die zijn gebit schoonmaakt. Als hij zijn bek open heeft, haalt een plevier (een vogeltje) de vieze restjes eten tussen zijn tanden weg. Zo zie je maar, een krokodil gaat niet naar de tandarts en poetst zijn tanden ook niet. Gelukkig houdt de plevier zijn tanden schoon.

Opdracht

Ken jij dieren met veel tanden? Welke? Noteer ze op dit vel. Schrijf achter ieder dier waarom je denkt dat deze veel tanden heeft. Welke dieren hebben volgens jou geen tanden in hun mond (of enkele)? Waarom is dat denk je? Schrijf je antwoord hieronder.

Vul in

Dieren met veel tanden

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Heeft veel tanden omdat

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dieren zonder tanden (enkele)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Heeft geen (of een enkele tand) omdat

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....